Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/830

8.3.2024

AVTAL OM UNDERLÄTTANDE AV HÅLLBARA INVESTERINGAR MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH REPUBLIKEN ANGOLA

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INGRESS

KAPITEL I – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

KAPITEL II – RANSPARENS OCH FÖRUTSÄGBARHET

KAPITEL III – FÖRENKLING AV TILLSTÅNDSFÖRFARANDEN

KAPITEL IV – KONTAKTPUNKTER OCH BERÖRDA PARTERS DELTAGANDE

KAPITEL V – INVESTERINGAR OCH HÅLLBAR UTVECKLING

KAPITEL VI – FÖREBYGGANDE OCH LÖSNING AV TVISTER

KAPITEL VII – SAMARBETE OCH INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

KAPITEL VIII – SLUTBESTÄMMELSER

INGRESS

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen*,

och

REPUBLIKEN ANGOLA, nedan kallad *Angola*,

nedan gemensamt kallade *parterna* eller individuellt *part*,

SOM BEAKTAR sin önskan att ytterligare stärka sina ekonomiska relationer och upprätta nära och varaktiga förbindelser baserade på partnerskap och samarbete i syfte att främja en hållbar utveckling,

SOM ÖNSKAR mobilisera och bibehålla investeringar, skapa nya sysselsättningsmöjligheter och förbättra levnadsstandarden på sina territorier,

SOM ERKÄNNER behovet av att underlätta investeringar genom att öka transparensen och förutsägbarheten, förenkla tillståndsförfarandena och involvera berörda parter för att förbättra investeringsklimatet,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM att åtgärder för att underlätta investeringar ökar investeringarna i och av mikroföretag samt små och medelstora företag,

SOM ERKÄNNER att investeringar kan stödja hållbar utveckling, ekonomisk tillväxt och diversifiering av ekonomisk verksamhet och bidra till att uppnå de mål som fastställs i Förenta nationernas Agenda 2030 för hållbar utveckling, som antogs av Förenta nationernas generalförsamling den 25 september 2015 (*FN:s Agenda 2030*),

SOM ERKÄNNER vikten av tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad för genomförandet av detta avtal,

SOM BEKRÄFTAR sitt åtagande att följa Förenta nationernas stadga och beaktar principerna i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,

SOM BEAKTAR partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000, *Cotonouavtalet*, inbegripet dess grundsatser och grundelement,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Mål

Detta avtal syftar till att göra det lättare att locka till sig, öka och bibehålla utländska direktinvesteringar mellan parterna med avseende på ekonomisk diversifiering och hållbar utveckling.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta avtal ska tillämpas på åtgärder som parterna antar eller upprätthåller och som påverkar investeringar.

2. Parterna bekräftar rätten att reglera inom sina egna territorier i syfte att uppnå legitima politiska mål, t.ex. skydd av folkhälsa, sociala tjänster, offentlig utbildning, säkerhet, miljö inbegripet klimatförändringar, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, skydd av personlig integritet, dataskydd och främjande och skydd av den kulturella mångfalden.

3. Detta avtal ger inte upphov till eller ändrar åtaganden som rör liberalisering av investeringar och skapar eller ändrar inte heller regler om skydd av etablerade investerare på parternas territorier eller av deras investeringar, eller om tvistlösning mellan investerare och stat.

Artikel 3

Definitioner

I detta avtal gäller följande definitioner:

1) *verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning*: bedriven verksamhet, inbegripet tillhandhållna tjänster som varken utförs i kommersiellt syfte eller i konkurrens med en eller flera ekonomiska aktörer.

2) *tillstånd*: tillstånd att bedriva ekonomisk verksamhet med anknytning till en investering, till följd av ett förfarande som en investerare måste följa för att visa att de nödvändiga kraven är uppfyllda.

3) *behörig myndighet*: ett självstyrelseorgan, en myndighet eller ett icke-statligt organ på lokal, regional eller central nivå som utövar befogenheter som delegerats av centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter, som har rätt att fatta beslut om ett tillstånd.

4) *ekonomisk verksamhet*: all verksamhet inom industri, handel eller hantverk eller inom de fria yrkena, inbegripet tillhandahållande av tjänster, utom verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning.

5) *företag*: en juridisk person eller en juridisk persons filial eller representationskontor.

6) *etablering*: grundande eller förvärv av en juridisk person, inbegripet genom kapitaldeltagande, eller inrättande av en filial eller ett representationskontor på en parts territorium, i syfte att skapa eller upprätthålla varaktiga ekonomiska förbindelser.

7) *investering*: etablering och drift för att utöva näringsverksamhet som bedrivs av investerare från den ena parten på den andra partens territorium.

8) *investerare från en part*: en fysisk eller juridisk person från en part som avser att etablera, håller på att etablera eller har etablerat ett företag i enlighet med punkt 6 på den andra partens territorium.

9) *juridisk person*: ett rättssubjekt som bildats i laga ordning eller på annat sätt organiserats enligt tillämplig lagstiftning, antingen för vinständamål eller i annat syfte, och som antingen är privatägt eller statsägt, inbegripet bolag, stiftelser, handelsbolag, samriskföretag, enskilda näringsidkare eller föreningar.

10) juridisk person från en part:

   a) för Europeiska unionen: en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Europeiska unionens eller dess medlemsstaters lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet ([1]) på Europeiska unionens territorium,

   b) för Angola: en juridisk person som bildats eller organiserats i enlighet med Angolas lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet på Angolas territorium.

11) *åtgärd*: varje åtgärd som vidtas av en part, i form av lagar, andra författningar, regler, förfaranden, beslut och administrativa handlingar eller i någon annan form.

12) *en parts åtgärder*: varje åtgärd som antas eller upprätthålls av ([2])

   a) centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter,

   b) icke-statliga organ vid utövandet av befogenheter som centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter har delegerat till dem.

13) fysisk person från en part:

   a) för Europeiska unionen: en medborgare i en medlemsstat i enlighet med nationell rätt ([3]),

   b) för Angola: en medborgare i Angola i enlighet med dess nationella rätt.

14) *drift*: skötsel, ledning, upprätthållande, användning, utnyttjande och försäljning eller annan form av avyttring av ett företag.

15) *offentliggörande*: göra tillgänglig i en officiell publikation, t.ex. i en officiell tidning eller på en officiell webbplats.

Artikel 4

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska, med avseende på tillämpning av detta avtal på sitt territorium, omedelbart och ovillkorligt medge investerare från den andra parten och deras investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likartade situationer medger investerare från något annat land och deras investeringar.

2. Punkt 1 ska inte tolkas som att en part är skyldig att låta investerare från den andra parten eller deras investeringar omfattas av en behandling som följer av

a) åtgärder som föreskriver erkännande, inbegripet erkännande av standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering av en fysisk person eller ett företag att bedriva ekonomisk verksamhet, eller erkännande av tillsynsåtgärder som avses i punkt 3 i bilagan om finansiella tjänster till allmänna tjänstehandelsavtalet (*Gats*) som ingår i bilaga 1B till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (*WTO-avtalet*), upprättat i Marrakech den 15 april 1994,

([1]) I linje med sin anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) anser Europeiska unionen att begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i Europeiska unionen enligt artikel 54 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

([2]) För tydlighetens skull påpekas att begreppet *en parts åtgärder* omfattar åtgärder som vidtas av sådana enheter som förtecknas i punkterna 12 a och 12 b och som antas eller upprätthålls genom direkta eller indirekta instruktioner och anvisningar till eller kontroll av andra enheter med avseende på dessa åtgärder.

([3]) Definitionen av en fysisk person omfattar även personer som permanent uppehåller sig i Republiken Lettland, vilka inte är medborgare i Republiken Lettland eller någon annan stat, men vilka enligt Republiken Lettlands nationella rätt är berättigade till ett pass för icke-medborgare.

b) ett bilateralt, regionalt eller internationellt avtal som omfattar åtaganden att i allt väsentligt avskaffa alla hinder för investeringar mellan parterna eller som kräver en tillnärmning av parternas lagstiftning inom en eller flera ekonomiska sektorer.

3. För tydlighetens skull påpekas att bestämmelser i andra internationella avtal som ingåtts av en part inte i sig utgör *behandling* enligt punkt 1 och därför inte kan beaktas vid bedömningen av en överträdelse av detta avtal.

Artikel 5

Åtgärder mot korruption och annan olaglig verksamhet

1. Parterna erkänner de negativa effekterna av korruption, penningtvätt, finansiering av terrorism, skattebedrägeri och skatteundandragande på ekonomier och samhällen, inklusive hindrande av hållbar utveckling och avskräckande av investeringar.

2. Varje part bekräftar sitt åtagande att vidta lämpliga åtgärder för att förebygga och bekämpa korruption, penningtvätt, finansiering av terrorism, skattebedrägeri och skatteundandragande, med avseende på frågor som omfattas av detta avtal, i enlighet med internationellt överenskomna standarder som har godkänts eller stöds av den parten, såsom Förenta nationernas konvention mot korruption, som antogs av FN:s generalförsamling den 31 oktober 2003, och OECD:s riktlinjer för multinationella företag från 2011, samt gällande normer på området internationell beskattning.

KAPITEL II

TRANSPARENS OCH FÖRUTSÄGBARHET

Artikel 6

Förvaltning av åtgärder med allmän räckvidd

Varje part ska se till att alla åtgärder med allmän räckvidd som omfattas av detta avtal förvaltas på ett rimligt, objektivt och opartiskt sätt.

Artikel 7

Krav på offentliggörande

Varje part ska omgående och – utom i nödsituationer – senast vid tidpunkten för ikraftträdandet offentliggöra, eller på annat sätt skriftligen göra offentligt tillgängliga alla berörda åtgärder med allmän räckvidd som omfattas av detta avtal på ett sådant sätt att investerare kan informeras om dem.

Artikel 8

Offentliggörande på förhand och möjlighet att lämna synpunkter

1. Varje part ([4]) ska, i den mån det är praktiskt möjligt och på ett sätt som är förenligt med vad som gäller i dess rättssystem för antagandet av åtgärder, på förhand offentliggöra

a) förslag till lagar och andra författningar med allmän räckvidd som ska antas i frågor som omfattas av detta avtal,

([4]) Parterna är överens om att punkterna 1–4 erkänner att parterna har olika system för samråd om vissa åtgärder innan de blir slutgiltiga och att de alternativ som anges i punkt 1 avspeglar olika rättssystem.

b) dokument som ger tillräcklig detaljerad information om de förslag som avses i led a så att investerare och andra berörda personer ska ha möjlighet att bedöma huruvida, och i så fall hur, deras intressen kan påverkas i någon väsentlig utsträckning.

2. Varje part uppmuntras att, i den mån det är praktiskt möjligt och på ett sätt som är förenligt med vad som gäller i dess rättssystem för antagandet av åtgärder, tillämpa punkt 1 på de förfaranden och förvaltningsbeslut med allmän räckvidd som den avser att anta med avseende på frågor som omfattas av detta avtal.

3. Varje medlem ska, i den mån det är praktiskt möjligt och på ett sätt som är förenligt med vad som gäller i dess rättssystem för antagandet av åtgärder, på ett icke-diskriminerande sätt, ge investerare och andra berörda personer en rimlig möjlighet att lämna synpunkter på förslag till åtgärder eller dokument som offentliggörs i enlighet med punkterna 1 eller 2.

4. Varje part ska, i den mån det är praktiskt möjligt och på ett sätt som är förenligt med vad som gäller i dess rättssystem för antagandet av åtgärder, överväga de synpunkter som mottagits i enlighet med punkt 3 ([5]).

5. Varje part uppmanas att vid offentliggörandet av en lag eller annan författning med allmän räckvidd som avses i punkt 1, eller före ett sådant offentliggörande, i den mån det är praktiskt möjligt och på ett sätt som är förenligt med vad som gäller i dess rättssystem för antagandet av åtgärder, bemöda sig att förklara syftet med och motiveringen till lagen eller författningen.

6. Varje part ska, i den mån det är praktiskt möjligt, sträva efter att ge investerarna rimlig tid mellan offentliggörandet av en lag eller annan författning som avses i punkt 1 och den dag då den börjar tillämpas.

Artikel 9

Transparens vad gäller investeringsramen

1. Varje part ska på elektronisk väg, t.ex. på en webbplats, tillhandahålla och, när så är praktiskt möjligt, göra tillgänglig genom en enda portal samt, i den mån det är möjligt och lämpligt, uppdatera följande:

a) Lagar och andra författningar som särskilt rör investeringar.

b) Begränsningar och villkor för investeringar.

c) Kontaktuppgifter till relevanta behöriga myndigheter för godkännande av investeringar.

2. Varje part ska, när så är praktiskt möjligt på elektronisk väg, t.ex. på en webbplats, tillhandahålla och göra tillgänglig via den gemensamma portal som avses i punkt 1, samt i möjligaste mån och på lämpligt sätt uppdatera en beskrivning som informerar investerare och andra berörda personer om de praktiska åtgärder som krävs för att investera på dess territorium, inbegripet de krav och förfaranden som rör

a) etablering och registrering av företag,

b) anslutning till viktig infrastruktur, t.ex. el- och vattenförsörjning,

c) förvärv och registrering av egendom, t.ex. äganderätt till mark,

d) bygglov,

e) insolvensförfarande,

f) kapitalöverföringar och betalningar,

g) valutakonvertibilitet,

h) skatteinbetalning,

i) tillgång till finansiering, särskilt för mikroföretag samt små och medelstora företag.

([5]) Denna bestämmelse innebär inte någon skyldighet när det gäller ett slutligt beslut av en part som antar eller upprätthåller en åtgärd med avseende på investeringstillstånd.

3. Alla investerare på en parts territorium ska ha avgiftsfri tillgång till den information som tillhandahålls enligt denna artikel eller enligt artikel 7.

Artikel 10

Transparens vad gäller incitament för investering

1. Varje part ska på elektronisk väg, t.ex. på en webbplats, tillhandahålla och, när så är praktiskt möjligt, göra tillgänglig via en gemensam portal, samt, i den mån det är möjligt och lämpligt, uppdatera information om incitament för investering.

2. Den information som avses i punkt 1 ska omfatta alla incitament som är tillgängliga för investerare, inbegripet ekonomiska incitament, skatteincitament och överföringar in natura, inbegripet icke-finansiella incitament.

3. Den information som avses i punkt 1 ska innehålla följande uppgifter:

a) Incitamentets rättsliga grund.

b) Incitamentets utformning.

c) Behörighetskraven för att beviljas ett incitament.

d) Ansökningsförfarandet för incitamentet, inbegripet de formulär och handlingar som krävs.

e) Kontaktuppgifter till den behöriga myndigheten.

Artikel 11

Kopplingar till värdekonomin

Varje part uppmanas att göra information om inhemska leverantörer tillgänglig för investerare och personer som vill investera på dess territorium i syfte att stärka kopplingarna till den lokala ekonomin, öka de inhemska leverantörernas konkurrenskraft och stärka investeringarnas bidrag till en hållbar utveckling.

Artikel 12

Utlämnande av konfidentiella uppgifter

Inget i detta avtal ska innebära en skyldighet för en part att tillhandahålla konfidentiella uppgifter vars utlämnande skulle hindra tillämpningen av lagar eller på annat sätt strida mot allmänintresset eller vara till skada för enskilda offentliga eller privata företags legitima kommersiella intressen.

KAPITEL III

FÖRENKLING AV TILLSTÅNDSFÖRFARANDEN

Artikel 13

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska tillämpas på åtgärder som parterna vidtar i samband med investeringstillstånd.

Artikel 14

Inlämnande av ansökningar

Varje part ska, i den mån det är praktiskt möjligt, undvika att kräva att en sökande ska vända sig till fler än en behörig myndighet för varje ansökan om tillstånd. Om en verksamhet för vilken tillstånd söks ligger inom flera behöriga myndigheters behörighetsområde, får flera ansökningar om tillstånd krävas.

Artikel 15

Tidsramar för ansökan

Om en part kräver tillstånd ska den säkerställa att dess behöriga myndigheter, i den mån det är praktiskt möjligt, tillåter att en ansökan lämnas in när som helst under året. Om det finns en särskild tidsfrist för ansökan om tillstånd ska parten säkerställa att de behöriga myndigheterna beviljar en rimlig tidsfrist för att lämna in en ansökan.

Artikel 16

Elektroniska ansökningar och godtagande av kopior

Om en part kräver tillstånd ska den säkerställa att dess behöriga myndigheter

a) i möjligaste mån godtar ansökningar i elektroniskt format,

b) godtar kopior av handlingar som bestyrkts i enlighet med partens lagstiftning i stället för originalhandlingar, såvida inte behöriga myndigheter kräver originalhandlingar för att skydda tillståndsförfarandets integritet.

Artikel 17

Handläggning av ansökningar

1. Om en part kräver tillstånd ska den säkerställa att dess behöriga myndigheter gör följande:

a) I den mån det är praktiskt möjligt, anger en vägledande tidsram för handläggningen av en ansökan.

b) På begäran av sökanden utan onödigt dröjsmål lämnar information om ansökans status.

c) I den mån det är praktiskt möjligt, utan onödigt dröjsmål förvissar sig om att ansökan är fullständig för handläggningsändamål enligt partens lagar och andra författningar.

d) Om de anser att en ansökan är fullständig för handläggningsändamål enligt partens lagar och andra författningar ([6]), inom rimlig tid efter det att ansökan lämnats in, säkerställer att

   i) handläggningen av ansökan slutförs,

   ii) sökanden underrättas om beslutet om ansökan, i den mån det är möjligt, i skriftlig form ([7]).

e) Om de anser att en ansökan är ofullständig för handläggningsändamål enligt partens lagar och andra författningar, i den mån det är praktiskt möjligt inom rimlig tid

   i) underrättar de sökanden om att ansökan är ofullständig,

   ii) anger de på begäran av sökanden vilka ytterligare uppgifter som krävs för att komplettera ansökan eller ger på annat sätt vägledning om varför ansökan anses vara ofullständig,

   iii) ger de sökanden möjlighet att lämna de ytterligare uppgifter som krävs för att komplettera ansökan ([8]),

   men om ingen av de åtgärder som avses i leden i, ii och iii är praktiskt genomförbar, och ansökan avvisas på grund av ofullständighet, ska de behöriga myndigheterna säkerställa att sökanden informeras inom rimlig tid.

f) Om en ansökan avvisas, antingen på eget initiativ eller på begäran av sökanden, informerar sökanden om skälen till avvisningen och om tidsramen för överklagande och, i tillämpliga fall, om förfarandena för att på nytt lämna in en ansökan. En sökande får inte hindras från att lämna in ytterligare en ansökan enbart på grundval av en tidigare avvisad ansökan.

2. Varje part ska säkerställa att dess behöriga myndigheter beviljar tillstånd så snart det, efter en lämplig undersökning, har fastställts att sökanden uppfyller villkoren för att erhålla tillståndet.

3. Varje part ska säkerställa att tillståndet, när det väl beviljats, träder i kraft utan onödigt dröjsmål, i enlighet med tillämpliga bestämmelser och villkor ([9]).

Artikel 18

Avgifter

1. För all näringsverksamhet, utom finansiella tjänster, ska varje part säkerställa att de tillståndsavgifter som tas ut av dess behöriga myndigheter är skäliga och transparenta och inte i sig begränsar investeringen.

2. Vad gäller finansiella tjänster ska varje part säkerställa att dess behöriga myndigheter, med avseende på de tillståndsavgifter som de tar ut, förser de sökande med en förteckning över avgifter eller information om hur avgiftsbeloppen fastställs, och att de inte använder avgifterna som ett sätt att undvika partens åtaganden eller skyldigheter.

3. Tillståndsavgifter omfattar inte avgifter för utnyttjande av naturtillgångar, betalningar vid auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

4. Utom i brådskande fall ska varje part medge tillräckligt med tid mellan offentliggörandet och ikraftträdandet av nya eller ändrade avgifter i samband med tillståndsförfaranden för investeringar, eller mellan offentliggörandet av information som gör det möjligt för investerare att förstå beräkningen av dessa avgifter och deras ikraftträdande. Sådana avgifter får inte tillämpas förrän den informationen har offentliggjorts.

([6]) Behöriga myndigheter får begära att all information tillställs dem i ett visst format för att betrakta den som ”fullständig i handläggningshänseende”.

([7]) Behöriga myndigheter får uppfylla kravet i punkt ii genom att på förhand och i skriftlig form, inbegripet genom en offentliggjord åtgärd, underrätta sökanden om att uteblivet svar inom en angiven tidsfrist efter inlämnandet av ansökan är liktydigt med att ansökan har godtagits. Formuleringen ”i skriftlig form” ska uppfattas som att även elektroniska format godtas.

([8]) En sådan möjlighet kräver inte att en behörig myndighet förlänger tidsfrister.

([9]) Behöriga myndigheter är inte ansvariga för förseningar på grund av orsaker som de inte själva bär ansvaret för.

5. Varje part ska, i den mån det är praktiskt möjligt, införa eller upprätthålla förfaranden som ger möjlighet till elektronisk betalning för avgifter som tas ut av relevanta behöriga myndigheter för investeringstillstånd.

Artikel 19

Objektivitet, opartiskhet och oberoende

Om en part inför eller upprätthåller en åtgärd som rör tillstånd, ska den säkerställa att den berörda behöriga myndigheten handlägger en ansökan, fattar och administrerar sina beslut på ett objektivt och opartiskt sätt samt på ett sätt som inte är föremål för otillbörlig påverkan från den person som bedriver den ekonomiska verksamhet för vilken tillstånd krävs.

Artikel 20

Offentliggörande och tillgänglig information

1. Om en part kräver tillstånd ska den utan dröjsmål offentliggöra den information som krävs för att investerare eller personer som vill investera ska kunna uppfylla kraven, de tekniska standarderna och förfarandena för att erhålla, behålla, ändra eller förnya tillståndet ([10]). Sådan information ska, i den mån den föreligger, omfatta

a) krav och förfaranden för licensiering och kvalificering,

b) kontaktuppgifter till relevanta behöriga myndigheter,

c) tillståndsavgifter,

d) tillämpliga tekniska standarder,

e) förfaranden för överklagande eller omprövning av beslut som rör ansökningar,

f) förfaranden för att övervaka eller upprätthålla efterlevnaden av villkoren för licenser eller kvalifikationer,

g) möjligheter för allmänheten att deltaga, till exempel genom höranden eller inhämtning av synpunkter,

h) indikativa tidsramar för handläggningen av en ansökan.

2. Varje part uppmanas att använda en och samma internetportal för alla elektroniska publikationer.

Artikel 21

Utarbetande av åtgärder

Om en part antar eller upprätthåller åtgärder som rör tillstånd, ska den säkerställa att

a) dessa åtgärder bygger på tydliga, objektiva och transparenta kriterier som får omfatta kompetensen och förmågan att bedriva tillåten ekonomisk verksamhet, bland annat i enlighet med en parts lagstadgade krav, såsom hälso- och miljökrav, varvid de behöriga myndigheterna får bedöma vilken vikt varje kriterium ska tillmätas,

b) förfarandena är opartiska, lättillgängliga för alla sökande och lämpliga för att sökandena ska kunna påvisa huruvida de uppfyller kraven eller ej,

c) förfarandena i sig inte på ett omotiverat sätt hindrar uppfyllandet av kraven.

([10]) Parterna får bevilja tillstånd utan att behöva uppfylla kraven i denna artikel i något av följande fall som rör kolväten:
a) Området har varit föremål för ett tidigare förfarande som uppfyller kraven i denna artikel och som inte har lett till att tillstånd beviljats.
b) Området är permanent tillgängligt för prospektering eller produktion.
c) Ett beviljat tillstånd har avsagts innan det löpt ut.

KAPITEL IV

KONTAKTPUNKTER OCH BERÖRDA PARTERS DELTAGANDE

Artikel 22

Kontaktpunkter för underlättande av investeringar

1. Varje part ska, på ett sätt som är förenligt med dess rättssystem, upprätthålla eller inrätta lämpliga kontaktpunkter för underlättande av investeringar som ska fungera som första kontaktpunkter för investerare när det gäller åtgärder som påverkar investeringar.

2. Varje part ska säkerställa att kontaktpunkterna för underlättande av investeringar besvarar förfrågningar från investerare och från kontaktpunkter för underlättande av investeringar som inrättats av den andra parten enligt denna artikel för att bidra till en effektiv tillämpning av detta avtal.

3. Om en kontaktpunkt för underlättande av investeringar inte kan svara på en förfrågan enligt punkt 2 ska den sträva efter att ge den sökande den hjälp som behövs för att erhålla relevant information.

4. Varje part ska säkerställa att förfrågningar och information inom ramen för denna artikel kan lämnas på elektronisk väg.

5. Uppgifter som lämnas inom ramen för denna artikel ska inte påverka huruvida åtgärden är förenlig med detta avtal eller inte.

Artikel 23

Problemlösningsmekanismer

1. Varje part ska sträva efter att inrätta eller upprätthålla lämpliga mekanismer för att lösa de problem för investerare eller personer som vill investera som kan uppstå till följd av tillämpningen av en åtgärd med allmän räckvidd som omfattas av detta avtal.

2. De mekanismer som avses i punkt 1 ska vara lättillgängliga, inbegripet för mikroföretag samt små och medelstora företag, tidsbundna och transparenta. De ska inte påverka överklagande- eller prövningsförfaranden som parterna inrättar eller upprätthåller eller den tvistlösningsmekanism som inrättats enligt kapitel VI i detta avtal.

Artikel 24

Nationell samordning mellan olika organ

1. Parterna erkänner vikten av en nära nationell samordning mellan de myndigheter och organ som ansvarar för reglering och genomförande av åtgärder och förfaranden i samband med investeringar som ett sätt att underlätta, locka till sig, behålla och utöka investeringar.

2. Varje part ska sträva efter att inrätta eller upprätthålla mekanismer för samordning i syfte att

a) underlätta investeringar,

b) främja samstämmighet i lagstiftningen och förutsägbarhet i fråga om statliga åtgärder och förfaranden,

c) främja samstämmighet mellan centrala, regionala och lokala investeringsåtgärder och investeringsförfaranden.

3. För att underlätta samordningsuppdraget uppmanas varje part att utse en ansvarig byrå på ett sätt som är förenligt med dess rättssystem.

Artikel 25

Samstämmighet i lagstiftningen och konsekvensbedömningar

1. Parterna erkänner vikten av ett effektivt, konsekvent, transparent och förutsägbart regelverk för investeringar.

2. Varje part uppmanas att i enlighet med sina respektive regler och förfaranden genomföra en konsekvensbedömning av viktiga ([11]) åtgärder med allmän räckvidd som den håller på att utarbeta och som omfattas av detta avtals tillämpningsområde.

3. Parterna erkänner att de föreslagna åtgärdernas potentiella inverkan på mikroföretag samt små och medelstora företag och på hållbar utveckling bör beaktas vid genomförandet av de konsekvensbedömningar som avses i punkt 2.

Artikel 26

Samråd med berörda parter och regelbunden översyn

1. Varje part uppmanas att med de intervall som den anser vara lämpligt se över de åtgärder med allmän räckvidd som omfattas av detta avtal och som påverkar investeringar i syfte att avgöra om särskilda åtgärder som den har genomfört bör ändras, förenklas, utvidgas eller upphävas, så att partens investeringsram blir mer effektiv när det gäller att uppnå dess politiska mål och tillgodose mikroföretagens samt de små och medelstora företagens särskilda behov.

2. Varje part uppmanas att regelbundet se över sina tillståndsavgifter i syfte att minska deras antal och mångfald.

3. Varje part uppmanas att i sin översyn beakta återkoppling från berörda parter och använda relevanta internationella resultatindikatorer.

4. Parterna uppmanas att i den kommitté för underlättande av investeringar som avses i artikel 43 dela med sig av sina erfarenheter av att genomföra regelbundna översyner och politiska rekommendationer till följd av dessa.

Artikel 27

Icke-tillämpning av tvistlösning

Kapitel VI ska inte tillämpas på artiklarna 24, 25 och 26.

KAPITEL V

INVESTERINGAR OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Artikel 28

Mål

1. Parterna erkänner att hållbar utveckling omfattar ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd, där alla tre är beroende av varandra och ömsesidigt förstärker varandra, och bekräftar sitt åtagande att underlätta investeringar på ett sätt som bidrar till målet om hållbar utveckling.

2. Syftet med detta kapitel är att förbättra integreringen av hållbar utveckling, särskilt när det gäller arbetsrättsliga och miljömässiga aspekter, i parternas investeringsförbindelser på ett sätt som bidrar till att uppnå målen för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030.

([11]) Varje part får fastställa vad som utgör ”viktiga” åtgärder med allmän räckvidd vid tillämpningen av detta avtal.

Artikel 29

Rätt att reglera och skyddsnivåer

1. Parterna erkänner varje parts rätt att fastställa sin politik och sina prioriteringar för hållbar utveckling, att fastställa de nivåer av nationellt miljö- och arbetarskydd som den anser lämpliga och att anta eller ändra sin relevanta lagstiftning och politik. Sådana skyddsnivåer, sådan lagstiftning och sådan politik ska vara förenliga med varje parts åtagande att följa de internationellt erkända standarder och avtal som avses i detta kapitel.

2. Varje part ska sträva efter att säkerställa att dess berörda lagstiftning och politik föreskriver och uppmuntrar höga nivåer av miljö- och arbetarskydd, och ska sträva efter att förbättra dessa nivåer och denna lagstiftning och politik.

3. En part får inte försvaga eller sänka skyddsnivåerna i sin miljö- eller arbetslagstiftning i syfte att uppmuntra investeringar.

4. En part får inte åsidosätta eller på annat sätt bevilja undantag från, eller erbjuda sig att åsidosätta eller på annat sätt bevilja undantag från, sin miljö- eller arbetslagstiftning i syfte att uppmuntra investeringar.

5. En part får inte genom att kontinuerligt eller återkommande agera eller avstå från att agera underlåta att effektivt kontrollera efterlevnaden av dess miljö- eller arbetslagstiftning i syfte att uppmuntra investeringar.

6. Parterna får inte använda sin respektive miljö- och arbetslagstiftning på ett sätt som skulle utgöra ett medel för godtycklig eller oberättigad diskriminering eller en förtäckt begränsning av internationella investeringar.

Artikel 30

Multilaterala arbetsrättsliga standarder och avtal

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av investeringar på ett sätt som främjar anständigt arbete för alla, i enlighet med Internationella arbetsorganisationens (*ILO*) deklaration om social rättvisa för en rättvis globalisering, som antogs i Genève den 10 juni 2008 av Internationella arbetskonferensen.

2. I enlighet med ILO:s stadgar och ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet och uppföljningen av denna, som antogs i Genève den 18 juni 1998 av Internationella arbetskonferensen, ska varje part respektera, främja och effektivt genomföra inom hela sitt territorium, inbegripet i ”industriella frizoner för bearbetning av export” och andra ”särskilda ekonomiska zoner”, de internationellt erkända grundläggande arbetsrättsliga standarder som definieras i de grundläggande ILO-konventionerna, och effektivt genomföra ytterligare ILO-konventioner som unionens medlemsstater respektive Angola har ratificerat.

3. I enlighet med sitt åtagande att öka investeringarnas bidrag till målet för hållbar utveckling, inbegripet dess arbetsaspekter, ska varje part främja en investeringspolitik som förverkligar målen i agendan för anständigt arbete, i enlighet med ILO:s deklaration från 2008 om social rättvisa för en rättvis globalisering och ILO:s hundraårsdeklaration om framtidens arbetsliv, som antogs i Genève den 21 juni 2019 av Internationella arbetskonferensen.

4. Varje part ska, om den ännu inte har gjort det, inrätta och upprätthålla ett ändamålsenligt system för yrkesinspektion för alla ekonomiska sektorer, inbegripet jordbruk och gruvdrift.

5. Parterna ska arbeta tillsammans för att stärka sitt samarbete om investeringsrelaterade aspekter av arbetsmarknadspolitik och arbetsmarknadsåtgärder, bilateralt, regionalt och i internationella forum, inbegripet inom ILO, beroende på vad som är lämpligt.

Artikel 31

Multilateral miljöförvaltning och multilaterala miljöavtal

1. Parterna erkänner vikten av FN:s miljöförsamling (*Unea*) och FN:s miljöprogram (*Unep*) samt multilateral miljöstyrning och multilaterala miljöavtal som det internationella samfundets svar på globala eller regionala miljöutmaningar och betonar behovet av att förbättra det ömsesidiga stödet mellan investeringar och miljöpolitik.

2. Varje part ska effektivt genomföra de multilaterala miljöavtal, protokoll och ändringar som den har ratificerat (*multilaterala miljöavtal*). Parterna bekräftar sitt åtagande att främja utvecklingen av investeringar på ett sätt som bidrar till en hög nivå i fråga om miljöskydd.

3. Parterna ska arbeta tillsammans för att stärka sitt samarbete om investeringsrelaterade aspekter av miljöpolitik och miljöåtgärder, bilateralt, regionalt och i internationella forum, beroende på vad som är lämpligt, inbegripet inom FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling, Unep, Unea, multilaterala miljöavtal och Världshandelsorganisationen (WTO).

Artikel 32

Investeringar och klimatförändringar

1. Parterna erkänner vikten av att vidta brådskande åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och deras effekter, och investeringarnas roll för att uppnå detta mål i överensstämmelse med Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, upprättad i New York den 9 maj 1992 (UNFCCC), med syftet och målen för Parisavtalet inom ramen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, upprättat i Paris den 12 december 2015, (*Parisavtalet*) samt med andra multilaterala miljöavtal och multilaterala instrument på klimatförändringsområdet.

2. Varje part ska

a) effektivt genomföra UNFCCC och Parisavtalet, inbegripet sina åtaganden med avseende på sitt nationellt fastställda bidrag,

b) främja det ömsesidiga stödet mellan investeringspolitik och klimatpolitik och åtgärder inom dessa områden och därigenom bidra till övergången till en resurseffektiv ekonomi med låga växthusgasutsläpp och till en klimattålig utveckling.

3. Parterna ska arbeta tillsammans för att stärka sitt samarbete om investeringsrelaterade aspekter av politik och åtgärder på området för klimatförändringar, bilateralt, regionalt och i internationella forum, beroende på vad som är lämpligt, inbegripet UNFCCC, WTO, Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet, upprättat i Montreal den 16 september 1987, och Internationella sjöfartsorganisationen (IMO).

Artikel 33

Investeringar som bidrar till hållbar utveckling

1. I enlighet med sitt åtagande att öka investeringarnas bidrag till målet om hållbar utveckling ska parterna underlätta och uppmuntra investeringar i hållbar produktion och konsumtion, i miljövänliga varor och tjänster samt investeringar av betydelse för begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

2. Parterna erkänner vikten av att bevara och på ett hållbart sätt använda biologisk mångfald och investeringarnas roll för att uppnå dessa mål, i överensstämmelse med konventionen om biologisk mångfald, upprättad i Rio de Janeiro den 5 juni 1992 och dess protokoll, konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter, upprättad i Washington D.C. den 3 mars 1973 (*Cites*), andra relevanta multilaterala miljöavtal och de beslut som antagits inom ramen för dessa.

3. Varje part ska underlätta investeringar för hållbart nyttjande av biologiska resurser och bevarande av biologisk mångfald, och vidta åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden när den utsätts för påfrestningar kopplade till investeringar.

4. Parterna ska arbeta tillsammans för att stärka sitt samarbete om investeringsrelaterade aspekter av politik och åtgärder för biologisk mångfald, bilateralt, regionalt och i internationella forum, beroende på vad som är lämpligt, inbegripet inom ramen för konventionen om biologisk mångfald och Cites.

5. Parterna erkänner vikten av hållbart skogsbruk och investeringarnas roll för att uppnå detta mål. Varje part ska därför underlätta investeringar på ett sätt som är förenligt med bevarande och hållbar förvaltning av skog.

6. Parterna erkänner vikten av att bevara och på ett hållbart sätt förvalta marina biologiska resurser och marina ekosystem samt investeringarnas roll för att uppnå dessa mål. Varje part ska därför underlätta investeringar på ett sätt som är förenligt med bevarande och hållbar förvaltning av marina biologiska resurser och marina ekosystem.

Artikel 34

Företagens sociala ansvar och ansvarsfullt företagande

1. Parterna erkänner vikten av att investerare iakttar tillbörlig aktsamhet för att identifiera och hantera negativa effekter, t.ex. på miljön och arbetsvillkoren, i sin verksamhet, sina leveranskedjor och andra affärsförbindelser.

2. Parterna ska främja engagemanget från företag och investerare när det gäller företagens sociala ansvar eller ansvarsfullt företagande för att bidra till hållbar utveckling och ansvarsfulla investeringar.

3. Parterna ska stödja spridning och användning av relevanta internationellt överenskomna instrument som har godkänts eller stöds av dem, såsom FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, Förenta nationernas Global Compact-initiativ, ILO:s trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik, OECD:s riktlinjer för multinationella företag från 2011 och tillhörande riktlinjer för tillbörlig aktsamhet.

4. Parterna ska utbyta information och bästa praxis i frågor som omfattas av denna artikel, bland annat om möjliga sätt att främja engagemanget från företag och investerare när det gäller företagens sociala ansvar, ansvarsfulla metoder och rapportering, inom ramen för kommittén för underlättande av investeringar. I detta syfte ska kommittén stå i nära kontakt med berörda internationella organisationer som är verksamma inom områdena för företagens sociala ansvar eller ansvarsfullt företagande.

Artikel 35

Investeringar och jämställdhet mellan könen

1. Parterna erkänner att en inkluderande investeringspolitik kan bidra till att främja kvinnors ekonomiska egenmakt och jämställdhet mellan könen, i linje med mål 5 för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030. De erkänner kvinnors viktiga bidrag till ekonomisk tillväxt genom sitt deltagande i ekonomisk verksamhet, inbegripet investeringar. Parterna betonar sin avsikt att genomföra detta avtal på ett sätt som främjar och stärker jämställdheten mellan könen.

2. Parterna ska arbeta tillsammans bilateralt och i internationella forum för att stärka sitt samarbete om investeringsrelaterade aspekter av jämställdhetspolitik och jämställdhetsåtgärder, även omfattande verksamhet som syftar till att förbättra kapaciteten och villkoren för kvinnor, inbegripet arbetstagare, affärskvinnor och företagare, i syfte att ge dem tillgång till och kunna dra nytta av de möjligheter som skapas genom detta avtal.

KAPITEL VI

FÖREBYGGANDE OCH LÖSNING AV TVISTER

Artikel 36

Samråd

1. Parterna ska sträva efter att lösa alla tvister dem emellan om tolkningen och tillämpningen av detta avtal, om inget annat föreskrivs i detta avtal, genom att inleda samråd i god tro i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.

2. Samråd ska inledas genom att en part inger en skriftlig begäran till den andra parten där det framgår vilka åtgärder det rör sig om och vilka skyldigheter enligt detta avtal som parten anser att den andra parten inte har uppfyllt.

3. Den part som begäran om samråd riktar sig till ska besvara begäran inom tio dagar efter det att begäran ingavs.

Om parterna inte kommer överens om något annat ska samrådet hållas senast 30 dagar från den dag då begäran ingavs och äga rum på den partens territorium till vilken begäran riktades.

4. Under samråden ska varje part tillhandahålla de faktauppgifter som krävs för att en fullständig utredning ska kunna göras av de sätt på vilket åtgärden i fråga åsidosätter de berörda skyldigheterna enligt detta avtal.

Varje part ska sträva efter att säkerställa deltagande av personal från sina behöriga statliga myndigheter med sakkunskap i de frågor som samrådet avser.

5. Som en del av samråd i frågor som rör multilaterala miljö- eller arbetsavtal eller instrument som avses i detta avtal ska parterna beakta information från ILO eller berörda organ eller organisationer som inrättats inom ramen för multilaterala miljöavtal för att främja samstämmighet mellan parternas arbete och dessa organ eller organisationer. I relevanta fall ska parterna rådfråga dessa organ eller organisationer, eller andra experter eller organ som de anser lämpliga.

6. Varje part får, om så är lämpligt, inhämta synpunkter från det civila samhället enligt artikel 46.

7. Samråd, särskilt all information som lämnats ut och alla ståndpunkter som parterna intagit under samråden, ska vara konfidentiella.

Artikel 37

Ömsesidigt godtagbara lösningar

1. Parterna kan närsomhelst nå en ömsesidigt godtagbar lösning med avseende på alla tvister som avses i artikel 36.

2. Varje part ska vidta de åtgärder som är krävs för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen. Om ett omedelbart genomförande inte är möjligt ska parterna enas om en rimlig tidsfrist för genomförandet.

3. Den genomförande parten ska inom den överenskomna tidsfristen som avses i punkt 2 skriftligen underrätta den andra parten om alla åtgärder som antagits för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen.

4. Om parterna inte kan nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 120 dagar från dagen för begäran om samråd, eller om den ömsesidigt godtagbara lösningen inte genomförs inom den tidsfrist som avses i punkt 2, får den part som begärde samråd enligt artikel 36 begära att ett skiljeförfarande mellan stater ska tillgripas för att lösa tvisten. Den part till vilken begäran om tvistlösning ställs ska godta eller avvisa begäran inom 30 dagar från dagen för begäran. Om inget svar inkommer ska begäran anses ha avslagits.

Artikel 38

Skiljeförfarande

1. Parterna ska sträva efter att enas om skiljenämndens sammansättning. Om ingen sådan överenskommelse har nåtts inom 30 dagar efter godtagandet av begäran om skiljeförfarande enligt artikel 37.4, ska varje part utse en skiljeman inom ytterligare 30 dagar.

De skiljemän som utses av parterna ska gemensamt utse nämndens ordförande, som inte får vara medborgare i någon av parterna.

2. Skiljenämnden ska göra en objektiv bedömning av ärendet. Om parterna inte kommer överens om något annat, ska skiljenämnden fastställa tillämpliga regler för förfarandet.

3. Om skiljenämnden finner att åtgärden i fråga inte är förenlig med bestämmelserna i detta avtal, ska den svarande parten vidta de åtgärder som krävs för att omgående följa de berörda bestämmelserna.

4. Om begäran om skiljeförfarande avvisades av den part till vilken begäran om skiljeförfarande riktades, eller om nämndens rapport inte efterlevs, får den part som begärde skiljeförfarandet vidta åtgärder inom ramen för detta avtal som står i proportion till underlåtandet att fullgöra de särskilda skyldigheterna.

Artikel 39

Transparens

Varje part ska omgående offentliggöra

a) en begäran om samråd enligt artikel 36,

b) en ömsesidigt godtagbar lösning enligt artikel 37,

c) åtgärder enligt artikel 38.

Artikel 40

Tidsfrister

1. Alla tidsfrister som fastställs i detta kapitel ska, om inget annat anges, räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den handling som de avser.

2. Alla tidsfrister som fastställs i detta kapitel får ändras genom överenskommelse mellan parterna.

Artikel 41

Medlingsförfarande

1. En part får när som helst begära att ett medlingsförfarande ska inledas i fråga om åtgärder av en part som påstås inverka negativt på investeringarna mellan parterna.

2. Medlingsförfarandet får bara inledas genom en överenskommelse mellan parterna i syfte att undersöka ömsesidigt godtagbara lösningar och överväga eventuella råd och förslag till lösningar från en medlare som utsetts av parterna.

3. Parterna ska eftersträva att nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 60 dagar från dagen för utnämningen av medlaren.

4. Om parterna inte kommer överens om något annat ska alla steg i medlingsförfarandet, inbegripet eventuella råd eller förslag till lösningar, vara konfidentiella. En part får dock offentliggöra att medling äger rum.

5. Medlingsförfarandet ska inte påverka parternas rättigheter och skyldigheter enligt artiklarna 36 och 38 eller enligt tvistlösningsförfaranden inom ramen för något annat avtal.

KAPITEL VII

SAMARBETE OCH INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

Artikel 42

Tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad för underlättande av investeringar

1. Parterna erkänner vikten av tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad och åtar sig att samarbeta för att stärka investeringsklimatet i Angola och stödja genomförandet av detta avtal.

2. Denna verksamhet ska genomföras inom ramen för de regler och relevanta förfaranden som gäller för Europeiska unionens utvecklingssamarbete och instrument.

3. Begäran om bistånd bör grundas på identifierade behov och vara förenliga med inhemska reformer för underlättande av investeringar. Biståndet ska omfattas av ömsesidigt överenskomna villkor.

4. Parterna ska inom ramen för kommittén för underlättande av investeringar

a) utbyta information och se över framstegen när det gäller tekniskt bistånd och stöd för kapacitetsuppbyggnad i samband med genomförandet av detta avtal,

b) identifiera behov av tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad.

Artikel 43

Kommittén för underlättande av investeringar

1. För att säkerställa att detta avtal fungerar korrekt och effektivt inrättar parterna härmed en kommitté för underlättande av investeringar bestående av företrädare för båda parter.

2. Kommitté för underlättande av investeringar ska hålla sitt första sammanträde senast sex månader efter dagen för detta avtals ikraftträdande. Därefter ska kommitté för underlättande av investeringar sammanträda årligen, om inte parternas företrädare kommer överens om något annat, eller utan oskäligt dröjsmål på begäran av endera parten.

3. Sammanträdena med kommittén för underlättande av investeringar ska hållas växelvis i unionen och Angola, om inte parternas företrädare kommer överens om något annat. Kommitté för underlättande av investeringar får sammanträda genom fysiska möten eller genom ett annat lämpligt kommunikationsmedel, enligt överenskommelse mellan parternas företrädare.

4. Ordförandeskapet i kommittén för underlättande av investeringar ska innehas gemensamt, när det gäller Angola, av ministern för ekonomi och planering och ministern för industri och handel och, när det gäller unionen, av kommissionsledamoten med ansvar för handel, eller av deras respektive utsedda företrädare.

Artikel 44

Uppgifter för kommittén för underlättande av investeringar

1. Kommittén för underlättande av investeringar ska

a) beakta hur investeringsrelationerna mellan parterna kan förbättras ytterligare,

b) övervaka och underlätta genomförandet och tillämpningen av detta avtal och främja dess allmänna syften,

c) söka efter lämpliga sätt och metoder för att förebygga eller lösa problem som kan uppkomma på de områden som omfattas av detta avtal eller för att lösa tvister som kan uppkomma rörande tolkningen eller tillämpningen av detta avtal,

d) beakta alla andra frågor av intresse som rör ett område som omfattas av detta avtal och som parternas företrädare enas om,

e) beakta pågående förfrågningar enligt artikel 22 och ansökningar om administrativt bistånd, och

f) diskutera möjliga förbättringar av detta avtal, särskilt mot bakgrund av erfarenheter från och utveckling i andra internationella forum och inom ramen för andra avtal som ingåtts av parterna.

2. Kommittén för underlättande av investeringar ska vid sitt första möte anta sin egen arbetsordning.

Artikel 45

Beslut och rekommendationer från kommittén för underlättande av investeringar

1. För att uppnå detta avtals syften ska kommittén för underlättande av investeringar ha befogenhet att fatta beslut när så föreskrivs i detta avtal. Dessa beslut ska vara bindande för parterna. Parterna ska vidta de åtgärder som krävs för att genomföra dessa beslut.

2. För att uppnå målen i detta avtal får kommittén för underlättande av investeringar lämna lämpliga rekommendationer i alla frågor som omfattas av detta avtal.

3. Kommittén för underlättande av investeringar ska fatta sina beslut och utfärda sina rekommendationer i samförstånd.

Artikel 46

Dialog med det civila samhället

1. Parterna ska anordna en dialog med det civila samhället (*dialogen*) för att diskutera genomförandet av detta avtal.

2. Parterna ska främja en balanserad representation av berörda parter i dialogen, bland annat av icke-statliga organisationer, näringslivs- och arbetsgivarorganisationer samt fackföreningar, som är verksamma inom ekonomi, hållbar utveckling, sociala frågor, miljö och andra frågor.

3. Dialogen ska äga rum årligen i samband med mötet i kommittén för underlättande av investeringar, om inte parterna kommer överens om något annat.

4. Inom ramen för dialogen ska parterna lämna information om genomförandet av detta avtal.

De synpunkter och åsikter som framförs under dialogen får läggas fram för kommittén för underlättande av investeringar och göras tillgängliga för allmänheten.

5. Parterna får välja att anordna dialogen genom befintliga mekanismer som parterna inrättat för att involvera det civila samhället, beroende på vad som är lämpligt.

KAPITEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 47

Allmänna undantag

Ingenting i detta avtal ska tolkas så att det hindrar någondera parten från att anta eller genomföra åtgärder

a) som är nödvändiga för att skydda allmän säkerhet eller moral eller för att upprätthålla allmän ordning ([12]),

([12]) Undantag med hänsyn till allmän säkerhet och allmän ordning får endast åberopas när det föreligger ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse.

b) som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa,

c) som är nödvändiga för att säkerställa efterlevnad av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med detta avtals bestämmelser, inbegripet sådana som hänför sig till

i) förhindrande av bedrägliga och vilseledande förfaranden eller åtgärder för att hantera bristande fullgörelse av avtalsförpliktelser,

ii) skyddet av personlig integritet i samband med behandling och spridning av personuppgifter samt skyddet av konfidentialitet när det gäller enskildas register och konton,

iii) säkerhet.

Artikel 48

Undantag i säkerhetssyfte

Inget i detta avtal ska tolkas såsom

a) en skyldighet för en part att lämna information, som om den röjs sätter partens väsentliga säkerhetsintressen på spel,

b) ett hinder för en part att vidta åtgärder som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, om sådana åtgärder

i) har samband med tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel och med sådan handel och sådana transaktioner med andra varor och material, tjänster och teknik, och med ekonomisk verksamhet som utövas direkt eller indirekt för att försörja en militär inrättning,

ii) avser klyvbara ämnen eller fusionsämnen eller ämnen ur vilka sådana ämnen kan framställas,

iii) vidtas i krigstid eller i andra kritiska lägen i de internationella förbindelserna,

(c) ett hinder för en part att vidta åtgärder i syfte att fullgöra sina skyldigheter i enlighet med Förenta nationernas stadga för upprätthållandet av internationell fred och säkerhet.

Artikel 49

Förhållande till Cotonouavtalet

Inget i detta avtal ska tolkas så att det hindrar någon av parterna från att vidta lämpliga åtgärder i enlighet med Cotonouavtalet.

Artikel 50

Varaktighet

Detta avtal ingås för en period på 20 år som automatiskt kan förlängas för lika långa och på varandra följande tidsperioder.

Artikel 51

Uppsägning

1. En part kan skriftligen anmäla sin avsikt att säga upp detta avtal till den andra parten. En anmälan till unionen ska skickas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd och en anmälan till Angola ska skickas till utrikesministeriet, den nationelle direktören för internationellt samarbete.

2. Uppsägningen av detta avtal ska träda i kraft sex månader efter den dag då den andra parten tog emot den anmälan som avses i punkt 1.

Artikel 52

Territoriell tillämpning

1. Detta avtal ska tillämpas

a) när det gäller unionen, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga och i enlighet med de villkor som fastställs i dessa fördrag,

b) när det gäller Angola, på de territorier där Angola utövar suveränitet eller suveräna rättigheter i enlighet med internationell rätt och sin nationella rätt, inbegripet landterritorium, inre vatten, territorialhav och luftrum över dessa, samt havsområden som gränsar till territorialhavet, inbegripet havsbotten, kontinentalsockeln och tillhörande underliggande jordlager.

2. Hänvisningar till *territorium* i detta avtal ska tolkas på det sätt som anges i punkt 1.

3. För tydlighetens skull påpekas att hänvisningar till internationell rätt i denna artikel särskilt omfattar Förenta nationernas havsrättskonvention, upprättad i Montego Bay den 10 december 1982. I händelse av bristande överensstämmelse mellan nationell rätt och internationell rätt ska den senare ha företräde.

Artikel 53

Ändringar

Parterna får skriftligen komma överens om att göra ändringar i detta avtal. Sådana ändringar ska träda i kraft i enlighet med artikel 57.

Artikel 54

Anslutning av nya medlemsstater till Europeiska unionen

1. Unionen ska underrätta Angola om varje ansökan om anslutning från ett tredjeland om att bli medlem i unionen.

2. Unionen ska underrätta Angola om ikraftträdandet av varje fördrag om ett tredjelands anslutning till unionen.

Artikel 55

Rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal

Inget i detta avtal ska tolkas som att det ger rättigheter eller medför skyldigheter för personer utöver de rättigheter och skyldigheter som skapas mellan parterna i enlighet med offentlig internationell rätt, eller som att avtalet får åberopas direkt i parternas inhemska rättsordningar.

Artikel 56

Hänvisningar till lagar och andra avtal

1. När det hänvisas till en parts lagar och andra författningar, ska dessa lagar och andra författningar anses inbegripa ändringar av dem, om inte annat föreskrivs.

2. När det hänvisas till internationella avtal i detta avtal eller när internationella avtal införlivas i detta avtal, helt eller delvis, ska sådana avtal anses inbegripa ändringar av dem eller efterföljande avtal till dem som träder i kraft för båda parterna på eller efter dagen för undertecknandet av detta avtal. Om det uppstår en fråga rörande genomförandet eller tillämpningen av detta avtal till följd av sådana ändringar eller efterföljande avtal, får parterna på begäran av endera parten samråda med varandra för att finna en ömsesidigt tillfredsställande lösning.

Artikel 57

Ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månaden som följer på den dag då parterna till varandra skriftligen har anmält att deras respektive tillämpliga rättsliga krav och förfaranden för avtalets ikraftträdande har uppfyllts respektive slutförts.

2. De skriftliga anmälningar som avses i punkt 1 ska skickas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd och till Angolas utrikesministerium, den nationelle direktören för internationellt samarbete.

Artikel 58

Språk och giltiga texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska, vilka alla texter är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

Съставено в Луанда на седемнадесети ноември две хиляди двадесет и трета година.

Hecho en Luanda, el diecisiete de noviembre de dos mil veintitrés.

V Luandě dne sedmnáctého listopadu dva tisíce dvacet tři.

Udfærdiget i Luanda, den syttende november to tusind og treogtyve.

Geschehen zu Luanda am siebzehnten November zweitausenddreiundzwanzig.

Luandas kahe tuhande kahekümne kolmanda aasta novembrikuu seitsmeteistkümnendal päeval.

Έγινε στη Λουάντα, στις δεκαεπτά Νοεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τρία.

Done at Luanda, on the seventeenth day of November in the year two thousand and twenty three.

Fait à Luanda, le dix-sept novembre deux mille vingt-trois.

Arna dhéanamh i Luanda, an seachtú lá déag de Shamhain sa bhliain dhá mhíle fiche a trí.

Sastavljeno u Luandi sedamnaestog studenoga dvije tisuće dvadeset treće.

Fatto a Luanda, addì diciassette novembre duemilaventitré.

Luandā, divtūkstoš divdesmit trešā gada septiņpadsmitajā novembrī.

Priimta Luandoje, du tūkstančiai dvidešimt trečių metų lapkričio septynioliktą dieną.

Kelt Luandában, a kétezerhuszonharmadik év november havának tizenhetedik napján.

Magħmul f'Luanda, fis-sbatax-il jum ta' Novembru fis-sena elfejn u tlieta u għoxrin.

Gedaan te Luanda, de zeventiende november tweeduizend drieëntwintig.

Sporządzono w Luandzie dnia siedemnastego listopada dwa tysiące dwudziestego trzeciego roku.

Feito em Luanda, aos dezassete dias do mês de novembro de dois mil e vinte e três.

Întocmit la Luanda, la șaptesprezece noiembrie două mii douăzeci și trei.

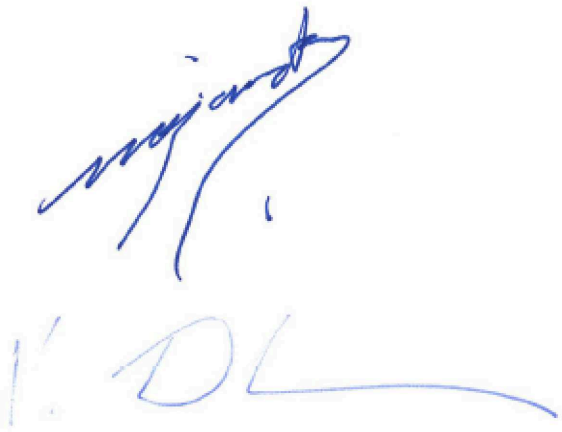
V Luande sedemnásteho novembra dvetisícdvadsaťtri.

V Luandi, sedemnajstega novembra dva tisoč triindvajset.

Tehty Luandassa seitsemäntenätoista päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkolme.

Som skedde i Luanda den sjuttonde november tjugohundratjugotre.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαική Ενωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За Република Ангола
Por la República de Angola
Za Angolskou republiku
For Republikken Angola
Für die Republik Angola
Angola Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Ανγκόλας
For the Republic of Angola
Pour la République d'Angola
Thar ceann Phoblacht Angóla
Za Republiku Angolu
Per la Repubblica d'Angola
Angolas Republikas vārdā –
Angolos Respublikos vardu
Az Angolai Köztársaság részéről
Għar-Repubblika tal-Angola
Voor de Republiek Angola
W imieniu Republiki Angoli
Pela República de Angola
Pentru Republica Angola
Za Angolskú republiku
Za Republiko Angolo
Angolan tasavallan puolesta
För Republiken Angola

